

Innspill til handlingsplan for klima og energi fra elevrådet ved Ås videregående skole

Innspill fra elevrådet ved Ås vgs til Ås kommunes handlingsplan for klima og energi. Møte 04.02.20		
Innspill fra 25 elever, elevrådsstyret		
Når det står tall bak forslaget, er det antall ganger det er nevnt etter første gang		
Forklaring på behandling av innspillene:		
Ingen farge = Inne i tiltak allerede, markert under hvilket mål tiltaket ligger inne		
Grønn farge - tiltak tas med som nye tiltak i planen		
Blå farge - Tiltak spilles videre til nasjonale /regionale myndigheter evt. næring/organisasjoner		
Oransje farge = innspill til rullering av tiltaksplaner		
Gul farge = Innspillet tas med i tiltaksbank		
Antall ganger nevnt	Forslag til tiltak	Tatt inn som tiltak (tiltak under mål nr.) eller inn i tiltaksbank eller rullering tiltaksplan eller innspill til andre
TEMA Transport		
a) Hva skal til for at du velger aktiv forflytning, altså å gå eller sykle?		
	Bedre sykkel- og gangveier; lettere og mer effektivt å komme seg fra A-B	T1
	Kortere avstander (arealplanlegging)	T1
	Gratis sykler til utlån, utleie elsykler, sykkelstipender til de med dårlig økonomi	T1 - Innspill rullering tiltaksplan sykling og gange
	El-sparkesykler og el-sykler	T1
	Trafikklys	TS-plan
	Sykkel/gåkonkurranse på skolen med premiering, vintersykel kampanjer fra kommunen	T1 - Tiltaksbank og innspill rullering tiltaksplan for sykling og gange
	Prioritere vinterbrøyting og vårfeinig av skolevei	T1
	salg av sykler der de som har sykler de ikke bruker kan levere dem inn - gjenbruk	ID6 + tiltaksbank
	Mindre sykkeltyverier	T1 (sykkelparkering)
	gratis sykkel på bussen (sykle hjem)	T1 - Regionalt
	At jeg ikke har mulighet til transport (bil, buss, tog, moped)	?
b) Hvilke tiltak er viktigst for å få enda flere til å velge kollektivtransport fremfor transport med privatbil?		
13	Buss og tog går oftere.	T1 - Regionalt
13	Billigere kollektivtransport	T1 - Regionalt
6	Bedre kollektivtilbud. Sømløse overganger, mindre forsinkelser, flere ruter, bedre kvalitet og systemer	T1 - Regionalt
1	Lavere grenser for km avstand for å få busskort (la skolebusskort være hele dagen og i helgene)	T1 - Regionalt
	Bompenger	T1 - nytt tiltak
	Ikke ha førerkort	?

Innspill til handlingsplan for klima og energi fra elevrådet ved Ås videregående skole

Antall ganger nevnt	Forslag til tiltak	Tatt inn som tiltak (tiltak under mål nr.) eller inn i tiltaksbank eller rullering tiltaksplan eller innspill til andre
	Det må være lettere å velge kollektivtransport, bør være som i Oslo, hvis det tar for lang tid spør jeg heller foreldrene mine om å kjøre meg.	T1 - Regionalt
c) Hva må til for å få ned utslippene fra biltrafikken?		
3	Gå og sykle, reise kollektivt der det ikke er behov for bil.	T1
3	Billigere med el-bil	Nasjonalt
2	Hydrogenbiler - utvikle biler og flere stasjoner for fylling	T3 + T5
2	Flere ladestasjoner og mindre utgifter	T5
1	bildelingsordning,	T3
1	Mindre kø	T1 Regulerings - arealpolitikk
1	Dyrere bensin, betale for utslipp	Nasjonalt
	Forske mer på biodrivstoff	Avfall og avløp - innspill til NMBU og renseanlegg
	Ikke elbiler eller bompenger - kostnader er ikke verdt klimagevinst	Ikke i tråd med nasjonal og regional klimapolitikk, tas ikke med
	mindre skatt på biler med 5-7 seter	Nasjonalt
	Alle har førerkort - fører til mindre kjøring da man ikke trenger å hente folk	?
	Taxi-ordning	T3 (bildeling)
	Flere matbutikker- kortere avstand, og folk velger sykkel/gange isteden	T1
	Lag bro for NMBU-studenter	Tiltaket er spilt inn til Fylket/SVV tidligere, ikke prioritert. Primært tiltak for å gjøre det lettere å kjøre bil.
Forbruk - indirekte utslipp		
a) Hvordan kan vi jobbe med å redusere det private forbruket? (fly, klær, elektronikk, mat osv).		
	Bedre systemer for gjenbruk	
	bedre bruktilbud og gjenbrukshandler	ID6, felles strategier - samarbeid med næringslivet + Tiltaksbank
	Mer reparasjon av ting, ikke kaste og kjøpe nytt: Skomakere og datamaskiner	ID6, felles strategier, Kampanjer, Tiltaksbank
	Utstyrsbibliotek	ID6
	Gjøre kildesorteringmulighetene bedre og mer informativt.	ID2
	Klimavennlige reiser	
	Reise mer kollektivt (buss, tog, båt) istedenfor fly og bil	ID1 og kampanjer
	Dyrere flyreiser	Nasjonale rammevilkår/næringsliv
	Klimavennlig ferie	ID5 og felles strategier, kampanje - tiltaksbank
	Tenke over hva man trenger, om man må dra til utlandet når det er fri.	ID5 og felles strategier, kampanje - tiltaksbank
	Billigere og bedre tog slik at flere tar mer tog istedenfor fly	Nasjonale rammevilkår/næringsliv
	Ikke kjøpe elbiler	? Ikke i tråd med nasjonal/regional klimapolitikk
	Holdningsendringer	
	Bli mer bevisst på hvor mye klær man kjøper, ikke kjøpe så mye klær på nett	ID6, felles strategier, Kampanjer, Tiltaksbank
	Sett opp budsjett for året	ID6, felles strategier, Kampanjer, Tiltaksbank
	Lag mindre mengder mat, og spis restene	ID3 og felles strategier, kampanjer - tiltaksbank

Innspill til handlingsplan for klima og energi fra elevrådet ved Ås videregående skole

Antall ganger nevnt	Forslag til tiltak	Tatt inn som tiltak (tiltak under mål nr.) eller inn i tiltaksbank eller rullering tiltaksplan eller innspill til andre
	Kjøp mer brukt, brukt-shopping	ID6, felles strategier, Kampanjer, Tiltaksbank
	bruk mer klær inne	S2
	Bedre kultur- og aktivitetstilbud	
	Tilby bedre og bredere tilbud innenfor kulturopplevelser, samt promotere dette (he	ID5
	Mer fritidstilbud fra kommunen	ID5
	Reguleringer og regelverk	
	Gjør det billigere å handle i butikk kontra på nettet, bla dyr frakt	Nasjonale rammevilkår/næringsliv
	Regulering på kast/svinn	Nasjonale rammevilkår/næringsliv
	Grenser på forbruk	Nasjonale rammevilkår/næringsliv
	Bedre og strengere regler for søppel	Nasjonale rammevilkår/næringsliv
	Høyere moms på forbruksvarer, billigere kjøp av varer som lever lenge (bil og hus	Nasjonale rammevilkår/næringsliv
	Billigere grønnsaker	Nasjonale rammevilkår/næringsliv
LANDBRUK		
b) Hvordan kan man kutte utslippene fra landbruket i Ås?		
	Ny teknologi, miljøvennlige maskiner, landbruksmaskiner på hydrogen eller el	L2 og oversende landbruksorg.
	Strengere regulering av sprøytemidler	Nasjonale rammevilkår/næringsliv
	Lokalt for til dyr	Innspill til landbruksorg.
	Kortreist mat	L1 - SmakÅs
	Produsere biodrivstoff.	Ikke aktuelt i Ås pga lite husdyr
	Kommunen gir mer støtte til bønder som gjør ting miljøvennlig	L2
	Mer landbruk	L1
	Takåker	ID1
	Færre kyr	Ikke aktuelt i Ås - allerede lite husdyr
	Investere i biokull. Kostnadene er veldig lave mtp klimagevinst	oversende landbruksorg. Og NMBU
	Legge ned landbruket	I strid med gjeldende politikk
	Ikke monokultur-åkre	Innspill til landbruksorg.
TEMA MATSSVINN		
a) Hvordan kan kommunen hjelpe innbyggerne med å redusere matsvinnet?		
	Tiltak handelsstanden bør ta tak i	
	Selge eller gi bort det som går ut på dato billigere	ID3- oversende næringsliv
	Lage mindre pakker med mat, mindre porsjons-størrelser, mindre brød (størrelse	ID3- oversende næringsliv
	Reklamere for "Too good to go"	ID3- oversende næringsliv
	Ikke ha så mange butikker, redusere mengde mat som kan kjøpes	Nasjonale rammer, fri konkurranse
	Mer fokus på best før, like god etter	ID3- oversende næringsliv
	Holdningsendringer	
	Bedre forslag til hva eller hvor man kan gi mat man ikke har behov for, f.eks til sk	Felles strategier - informasjon og kampanjer - tiltaksbank

Innspill til handlingsplan for klima og energi fra elevrådet ved Ås videregående skole

Antall ganger nevnt	Forslag til tiltak	Tatt inn som tiltak (tiltak under mål nr.) eller inn i tiltaksbank eller rullering tiltaksplan eller innspill til andre
	Restemat	?
	Ikke kjøpe mer enn man trenger	Felles strategier - informasjon og kampanjer - tiltaksbank
	Dele ut mat som blir igjen etter arrangementer, både kommunen og skolen (kanti	ID3 + skolene bør ta initiativ til dette selv
	Gjenvinningsstasjoner	
	Follo ren-kampanje typ "visste du at" om hva matavfall kan bli til på SoMe	ID2 + Felles strategier - informasjon og kampanjer - tiltaksbank
	Bedre kildesortering	ID2 + Felles strategier
	Regelverk/ reguleringer	
	Forby kasting av mat, regelverk for matsvinn for butikker	Nasjonale rammevilkår
TEMA: ENERGIFORBRUK I BYGG		
a) Hvordan kan man få ned energiforbruket på Ås VGS?		
	Enøk- tiltak: Spare-lyspærer, skru av lys, automatisk styring av lys, varmekontroll,	S2
	Solceller, solfangere, bruke sollys	S2
	Sortering avfall	ID2
	Ha en miljøkomite i elevrådet	Oppfordrer elevrådet til å ta tak i dette!
	Mat/kantine:	
	Gjenbruk restemat	ID3
	Kjøttfrie dager i offentlige kantiner	Delvis dekket under nytt tiltak under ID4
	Alltid veggis og vegansk alternativ	ID4
	Kortreiste kantineprodukter	Kommunen må følge innkjøpsregelverket, vanskelig å stille slike krav
	Dyrking av karse	Felles strategier - informasjon og kampanjer - tiltaksbank
b) Hva må vi gjøre for å få klimavennlige bygg i Ås?		
	Solceller og solfangere	S2
	Takhager, grønne tak	ID1
	Energisparing i bygg	S2
	Bygge i høyden	ID1
	Bruke fornybare energikilder og klimavennlige materialer	ID1 og S2
	Teknologi	?
	Bruke lokale produkter	Kommunen må følge innkjøpsregelverket, vanskelig å stille slike krav
	Planter	?
5. Hvilke tiltak mener du er det aller viktigst å ha med i handlingsplanen for klima og energi i Ås kommune?		
	Transport	Alle disse innspillene er behandlet under hvert tema
	Bedre gang- og sykkelveier.	
	Bedre kollektivtransport: Hyppigere avganger, spesielt på toget, bedre busstilbud til skolen	

Innspill til handlingsplan for klima og energi fra elevrådet ved Ås videregående skole

Antall ganger nevnt	Forslag til tiltak	Tatt inn som tiltak (tiltak under mål nr.) eller inn i tiltaksbank eller rullering tiltaksplan eller innspill til andre
	El-sparesykler til utlån	Alle disse innspillene er behandlet under hvert tema
	Unngå gjennomgangstarfikk gjennom Ås	
	Bytte ut trafikklys med bro/underganger	
	Utvikle hydrogenbiler og stasjoner	
	Minske krav til avstand for å få buskort, og la det vare hele helgen.	
	Ikke satse på elbiler, de bruker for mye strøm	
	Bildeling	
	Stasjonær forbrenning	
	Reisolere hus og nye varmepumper	
	Avfall og avløp	
	gjenvinningsanlegg burde være gratis å levere fra seg avfall	
	Indirekte utslipp	
	Kjøttfri og kortreist mat i kantine, billigere enn kjøttalternativer	
	Regulering av matsvinn	
	Butikker må ha ordninger på mat som har gått ut på dato	
	Gode kulturtilbud og møteplasser	
	Satse på bibliotek	
	Gjennvinning av elektronikk, det kastes masse brukbart IT-utstyr. Se Refurb.no. Elevene på elektro har plukket ut brukbare deler fra kassert utstyr og solgt det her.	
	Utstyrsbibliotek	
	Generelt, oppfølging av planen	
	Ha sjekk jevnlig for å se hva som er gjort. Gi info om handlingsplanen til elever på skolen.	
	regler og straff sånn at fler gjør det som må til	
	Landbruk	
	Biokull i landbruket	